

Încălțări constatate în ultimele două săptămâni de campanie pentru alegerile locale noi din 20 mai 2018, conform celui de-al treilea raport al Misiunii de Observare Promo-LEX

La 18 mai 2018, Misiunea de Observare (MO) Promo-LEX a lansat al treilea raport de monitorizare a alegerilor locale noi din 20 mai 2018. Ca și în rapoartele precedente, MO a constatat mai multe probleme, printre care: nedeclararea

tuturor cheltuielilor efectuate de către concurenții electorali, prezența discursului instigator la ură și discriminare în mesajele concurenților, etc. De asemenea, în comparație cu perioada precedentă de monitorizare, concurenții au oferit mai multe cadouri electorale. La fel, observatorii Promo-LEX au constatat că, doar jumătate din secțiile de votare au rampe de acces.

210 activități de promovare electorală în două săptămâni de campanie

Conform observatorilor Promo-LEX, în perioada monitorizată au fost organizate cel puțin 210 activități de promovare electorală, majoritatea – 173 (82,38%) fiind desfășurate în mun. Chișinău. Din totalul activităților, cel puțin 68 (32%)

au fost organizate de candidatul PSRM; 48 (23%) – de CI Silvia Radu, iar 33 (16%) – de candidata PPŞ. Cele mai utilizate instrumente de promovare rămân a fi: întâlnirile cu alegătorii –31% din activităţi şi utilizarea corturilor – în 28%.

Doar jumătate din secţiile de votare au rampe de acces, iar 20 la sută din BESV sunt închise în timpul orelor de program

Conform informaţiei furnizate de observatorii Promo-LEX, în cel puţin 77 Birouri Electorale ale Secţiilor de Votare (BESV) (23,19%) din totalul de 332 verificate, s-a constatat încălcarea termenelor legale de alegere a preşedintelui, vicepreşedintelui şi secretarului. De asemenea, observatorii au efectuat 393 vizite la BESV (inclusiv vizite repetate la organele electorale închise), constatându-se că, în cazul a 84 din vizite (21,37%) sediile BESV erau închise în timpul orelor de lucru. Doar 52% din SV sunt dotate cu rampe de acces.

Concurenţii electorali au utilizat resurse administrative şi au împărţit mai multe daruri, comparativ cu perioada precedentă de monitorizare

Continuă a fi raportate situaţii care pot fi calificate drept utilizare a resurselor administrative. Astfel, observatorii au raportat 15 cazuri, dintre care: 3 întâlniri cu alegătorii organizate în incinta instituţiilor de învăţământ în timpul orelor de muncă (2 – PSRM, 1 – CI Silvia Radu); 4 întâlniri cu alegătorii organizate în incinta întreprinderilor de stat în timpul orelor de muncă (2 – PSRM, 1 – PUN, 1 – CI Silvia Radu); 8 întâlniri cu alegătorii organizate în incinta instituţiilor medicale în timpul orelor de muncă (4 – PSRM, 2 – PUN, 1 – PL, 1 – PPŞ).

Este semnificativă implicarea pe parcursul perioadei electorale a Preşedintelui Republicii Moldova, Igor Dodon în campania electorală a candidaţilor PSRM Ion Ceban (mun. Chişinău) şi Alexandr Usatîi (mun. Bălţi). Implicarea Preşedintelui în activităţi de agitaţie în favoarea unui

concurrent poate fi interpretată, inclusiv, drept utilizare a resurselor administrative în favoarea concurenților electorali menționați.

Comparativ cu perioada precedentă de raportare MO Promo-LEX a constatat o creștere semnificativă a numărului de cazuri de oferire a cadourilor electorale (17 în total), cu implicarea concurenților electorali din partea PPȘ – 8 cazuri; Silvia Radu – 5 cazuri; PSRM – 2 cazuri; PDM – 1 caz și PPPDA – 1 caz.

Concurenții electorali nu au declarat toate cheltuielile efectuate, iar unii concurenți au depășit esențial plafonul cheltuielilor permise

În perioada monitorizată 13 concurenți electorali au declarat fonduri de campanie de 2 751 540,81 lei și au efectuat cheltuieli de 2 392 698, 65 lei. Pondere majoră a cheltuielilor declarate este pentru publicitate și materiale promoționale – 95%, cheltuieli pentru întruniri și evenimente – 2%, servicii de sondare a opiniei publice – 2%, pentru utilizarea transportului au fost raportate – 1% și alte cheltuieli – 1%.

Misiunea de observare estimează că, 8 concurenți electorali au omis reflectarea completă a cheltuielilor efectuate pe parcursul celor 2 săptămâni de campanie. Suma totală a cheltuielilor nedeclarate este estimată la cel puțin 1 144 229 lei, majoritatea cheltuielilor neraportate fiind pentru publicitate stradală și materiale promoționale. MO Promo-LEX mai amintește că, candidatul de la PPȘ în c. Jora de Mijloc, r. Orhei, în primele două săptămâni de campanie a efectuat cheltuieli estimate la cel puțin 114 100 lei, astfel depășind plafonul maxim stabilit pentru circumscripția respectivă – 93 504,18 lei. Deși nu a mai avut dreptul legal de a cheltui bani în circumscripția Jora de Mijloc, în perioada 28 aprilie – 11 mai 2018 acesta a continuat să organizeze concerte și să ofere cadouri electorale, estimate la 80 500 lei.

Concurenții electorali continuă să instige la ură și discriminare

MO Promo-LEX a constatat noi cazuri de utilizare a discursului instigator la ură și discriminare în mesajele concurenților, a discursurilor sexiste precum și a altor forme de intoleranță manifestate public.

Au fost identificați 2 concurenți electorali afectați de diferite forme de intoleranță, ambii fiind desemnați de PPPDA. Cel mai afectat de mesaje instigatoare la ură și discriminare rămâne a fi Andrei Năstase, candidat la funcția de primar al mun. Chișinău (în 3 cazuri din 4), urmat de Arina Spătaru, candidată la funcția de primar al mun. Bălți (1 caz).

De cealaltă parte, Ion Ceban, candidatul PSRM la funcția de primar al mun. Chișinău a instigat la discriminare sugerând că va limita dreptul la exprimare și întrunire a unui grup de persoane din motivul orientării sexuale a acestora. De asemenea, Pavel Verejan, candidatul PPȘ la funcția de primar al mun. Bălți a utilizat stereotipurile legate de gen.

Notă: Perioada de monitorizare 1 mai – 16 mai 2018. Finanțele concurenților electorali au fost monitorizate pentru perioada 28 aprilie – 11 mai 2018.

Misiunea de Observare a Alegerilor locale noi din 20 mai 2018 este finanțată de Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID) și cofinanțată de către Departamentul Justiție și Drepturile Omului al Fundației Soros-Moldova, pe componenta de monitorizare a discursului instigator la ură și discriminare.

Al treilea raport de monitorizare a alegerilor locale noi din 20 mai 2018 poate fi citit [AICI](#).

Pentru informații, contactați:

Axenia Chirilov, Ofițer de comunicare al Asociației Promo-LEX;

GSM: 060 16 83 14;

E-mail: axenia.chirilov@promolex.md